

ZIEKTEN & GEZONDHEID



Deze rubriek wordt verzorgd door de "Studiegroep voor ziekten, optimaal houden en kweken van terrariumdieren" van de belgische terrariumvereniging "Terra". Mocht U vragen hebben, die in het kader van deze rubriek passen, dan kunt U die rechtstreeks stellen aan de voorzitter van de Studiegroep: H. Claessen, A. Sterckstraat 18, B-2600 Berchem, België.

BEKNOPT MEDICAMENTEN-VOORSCHRIFT VOOR TERRARIUM-DIEREN.

Door: H. Claessen, A. Sterckstraat 18, B-2600 Berchem, België.
namens de "Studiegroep voor ziekten, optimaal houden en kweken van terrariumdieren".

Inhoud: Inleiding - Dosering - Voorbeeld van een berekening - Aanwijzingen voor de toediening - Tabel met medicamenten.

INLEIDING

Hoewel we ook voor wat betreft de toediening van medicijnen aan terrariumdieren de behandeling door een dierenarts prefereren en adviseren, is het onze ervaring dat hiervan door veel ervaren liefhebbers wordt afgeweken.

Het is soms om verscheidene redenen onmogelijk de hulp van een dierenarts in te roepen, terwijl toch tot behandeling moet worden overgegaan, wil het zieke dier niet verloren gaan. Het is in zo'n ge-

val belangrijk dat de betrokken liefhebber goede notie heeft van de toedieningsmogelijkheden en dosering van medicamenten.

In de hierna volgende lijst zijn de meest gebruikelijke medicamenten opgenomen, met vermelding van hun werkzaam bestanddeel, vorm, concentratie, toediening en dosering.

DOSERING

Omdat er bij het berekenen van de dosering nogal eens fouten gemaakt worden, soms met fatale afloop, wil ik daarop wat dieper ingaan.

Men moet voor het berekenen van de dosering over de volgende informatie beschikken:

1. Het lichaamsgewicht van het te behandelen dier in grammen.
2. De concentratie van het te gebruiken medicament. (Deze informatie kan men altijd afleiden uit de gegevens op de verpakking of op de bijsluiter. Hierop vindt men steeds de hoeveelheid werkzaam bestanddeel per volume- of gewichtseenheid. Indien nodig moet men voor vloeistoffen de waarde omrekenen in milligrammen per milliliter (mg/ml) en voor poeders en tabletten in milligrammen per gram (mg/g)).
3. De toe te passen dosering in milligrammen per kilogram lichaamsgewicht (mg/kg) van het dier. (Deze informatie kan uit onderstaande medicijnenlijst worden gehaald).

De toe te dienen hoeveelheid medicament berekent men dan als volgt:

$$\frac{\text{lichaamsgewicht} \times \text{dosering}}{1000 \times \text{concentratie}} = \text{ml of g medicament.}$$

VOORBEELD VAN EEN BEREKENING

Een *Boa constrictor* moet ontwormd worden door een injectie met Ripercol.

1. Gewicht van de slang : 4750 g.
2. Concentratie Ripercol : 100 mg/ml.
3. Dosering : 20 mg/kg.

$$\text{Berekening: } \frac{4750 \times 20}{1000 \times 100} = 0,95.$$

In dit geval moet de slang dus geïnjecteerd worden met 0,95 ml Ripercol.

AANWIJZINGEN VOOR DE TOEDIENING

Als men kleine hoeveelheden moet injecteren, is het af te raden medicamenten te verdunnen, aangezien dit steriel moet gebeuren, wat moeilijk te realiseren is. Beter is het een kleine injectiespuit (Tuberculine spuit) te nemen, waarmee men kleine hoeveelheden kan injecteren. Zou er eventueel toch verdund moeten worden, dan dient men dit aan een dierenarts over te laten.

Voor orale toediening mag men wel verdunnen, indien het om oplosbare stoffen gaat. Dit kan met gewoon water gebeuren, tenzij er in de medicijnenlijst bij staat "niet verdunnen". De verdunning moet helder blijven, zodat men er zeker van is dat het produkt bij het verdunnen niet is neergeslagen.

Niet oplosbare poeders en fijn gestampte tabletten kan men verdelen door het poeder op een schoon stuk papier in een lange lijn te verdelen. Men moet er voor zorgen dat de breedte en de hoogte van de lijn overal ongeveer gelijk is. Men heeft bijvoorbeeld 15 mg nodig van een tablet van 150 mg. Na fijnwrijven en verdelen heeft men bijvoorbeeld een lijn van $12\frac{1}{2}$ cm lengte. De benodigde 15 mg verkrijgt men nu door met een mes:

$\frac{15}{150} \times 12\frac{1}{2} = 1\frac{1}{4}$ cm van de lijn weg te nemen.

Denk er aan evenveel poeders te maken als het aantal dagen dat men de kuur wil laten duren. Noteer ook vooral hoeveel U van het tablet van 150 mg al gebruikt heeft.

TABEL MET MEDICAMENTEN

Acinitrazol

Werkzaam bestanddeel: Acetamidonitrothiazol
Verpakking : poeder, 100%
Werkzaam tegen : amoeben, flagellaten, cocci-
diën
Toediening : oraal
Dosering : 10 mg/kg, gedurende 4 dagen

Arovit

Werkzaam bestanddeel: Vitamine A
Verpakking : ampul, 300.000 IE/ml
Werkzaam tegen : avitaminose A
Toediening 1 : oraal
Dosering : 5000 IE/kg, gedurende 5 da-
gen
Toediening 2 : I.M.
Dosering : 30.000 IE/kg, éénmalig

Becozym

Werkzaam bestanddeel: Vitamine B-complex
Verpakking : ampul, 33 mg/ml
Werkzaam tegen : avitaminose B
Toediening 1 : oraal
Dosering : 0,5 - 1 ml/kg, éénmalig
Toediening 2 : I.M. of I.P.
Dosering : 0,5 - 1 ml/kg, éénmalig

Belcomycine

Werkzaam bestanddeel:	Colistine (niet verdunnen)
Verpakking	: ampul, 200.000 IE/ml
Werkzaam tegen 1	: maagdarmonsteking
Toediening	: oraal
Dosering	: 50.000 IE/kg, gedurende 6 dagen
Werkzaam tegen 2	: bacteriële infecties
Toediening	: I.M. of I.P.
Dosering	: 50.000 IE/kg, gedurende 10-14 dagen

Biosol M

Werkzaam bestanddeel:	Neomycine
Verpakking	: oplossing, 300 mg/ml
Werkzaam tegen	: maag- en darmonsteking
Toediening	: oraal
Dosering	: 100 mg/kg, gedurende 5 dagen

Calcium Sandoz

Werkzaam bestanddeel:	Calcium gluconaat
Verpakking	: oplossing, 100 mg/ml
Werkzaam tegen	: calcium deficiëntie
Toediening	: I.M. of I.P.
Dosering	: 40-80 mg/kg, gedurende 3 dagen

Deka-Duraboline

Werkzaam bestanddeel:	Nandrolon
Verpakking	: ampul, 25 mg/ml
Werkzaam tegen	: stress / eetlustopwekkend
Toediening	: I.M.
Dosering	: 50 mg/kg, éénmalig

Droncit

Werkzaam bestanddeel:	Praziquantel
Verpakking	: tablet
Werkzaam tegen	: trematoden
Toediening	: oraal

Dosering : 5 mg/kg, na 14 dagen éénmaal
herhalen

Duodegran

Werkzaam bestanddeel: Ronidazol
Verpakking : poeder, 10%
Werkzaam tegen : amoeben, flagellaten
Toediening : oraal
Dosering : 10 mg werkzaam bestanddeel
(dus 100 mg Duodegran)/kg,
gedurende 5-8 dagen

EsB3

Werkzaam bestanddeel: Chloro-2-pyrazinylsulfamide
Verpakking : poeder, 100%
Werkzaam tegen : coccidiën
Toediening : oraal
Dosering : 50 mg/kg, gedurende 3 dagen

Flagyl

Werkzaam bestanddeel: Metronidazol
Werkzaam tegen : Amoeben, flagellaten
Verpakking 1 : tabletten van 250 mg
Toediening : oraal
Dosering : 50 mg/kg, gedurende 10-14
dagen
Verpakking 2 : oplossing, 5 mg/ml
Toediening : I.M.
Dosering : 50 mg/kg, gedurende 10 dagen

Ivomec

Werkzaam bestanddeel: Ivermectine (niet verdunnen)
Verpakking : oplossing, 10 mg/ml
Werkzaam tegen : bloedzuigende wormen (stron-
giliden, longwormen) en
ectoparasieten
Toediening : I.M.
Dosering : 0,2 mg/kg, éénmalig. Het
effekt is slechts tijdelijk,

daar de los in het terrarium aanwezige parasieten niet bereikt worden. Dus bijvoorbeeld in combinatie met Neguvon gebruiken.

Kanamycine

Werkzaam bestanddeel:	Kanamycine
Verpakking	: oplossing, 100 mg/ml
Werkzaam tegen	: bacteriële infecties
Toediening 1	: oraal
Dosering	: 50 mg/kg, gedurende 5 dagen
Toediening 2	: I.M.
Dosering	: 20 mg/kg, gedurende 5 dagen

Lincocin

Werkzaam bestanddeel:	Lincomycine
Verpakking	: oplossing, 300 mg/ml
Werkzaam tegen	: bacteriële infecties
Toediening 1	: oraal
Dosering	: 60 mg/kg, gedurende 5 dagen
Toediening 2	: I.M.
Dosering	: 20 mg/kg, gedurende 5 dagen

Neguvon

Werkzaam bestanddeel:	Trichlorphon
Verpakking	: poeder
Werkzaam tegen	: ectoparasieten
Toediening 1	: de slang in een linnen zakje even in een oplossing dompelen en ongeveer een uur in het zakje laten zitten
Dosering	: 0,2%
Toediening 2	: de oplossing (met een plantenspuit) in het terrarium vernevelen
Dosering	: 1,5%

Nizoral

Werkzaam bestanddeel: Ketoconazole
Verpakking : tabletten van 200 mg
Werkzaam tegen : schimmelinfecties
Toediening : oraal
Dosering : 30 mg/kg, gedurende 21 dagen

Nystatine

Werkzaam bestanddeel: Nystatine
Verpakking : oplossing, 100.000 IE/ml
Werkzaam tegen : schimmelinfecties van huid
en maag-darmkanaal
Toediening 1 : oraal
Dosering : 15.000 IE/kg, gedurende 5
dagen
Toediening 2 : op de huid penselen
Dosering : onverdund, tot minstens 14
dagen nadat de huidschimmel
verdwenen is

Panacur

Werkzaam bestanddeel: Fenbendazol
Verpakking : poeder, 10%
Werkzaam tegen : wormen (ook longwormen)
Toediening : oraal
Dosering : 1 mg werkzaam bestanddeel
(dus 10 mg Panacur)/kg, ge-
durende 5 dagen

Ripercol

Werkzaam bestanddeel: Tetramisole
Verpakking : oplossing, 100 mg/ml
Werkzaam tegen : nematoden
Toediening 1 : oraal
Dosering : 50 mg/kg, gedurende 2 dagen
Toediening 2 : I.M. of I.P.
Dosering : 20 mg/kg, gedurende 2 dagen

Sprint Geel

Werkzaam bestanddeel:	Ronidazol
Verpakking	: poeder, 1%
Werkzaam tegen	: amoeben, flagellaten
Toediening	: oraal
Dosering	: 10 mg werkzaam bestanddeel (dus 1 g Sprint Geel)/kg, gedurende 5-8 dagen

Syntocinon

Werkzaam bestanddeel:	Oxytocine
Verpakking	: oplossing, 10 IE/ml
Werkzaam tegen	: legnood
Toediening	: I.M.
Dosering	: 0,2 IE/kg, éénmalig

Vamin-Glucose (en -Fructose)

Werkzaam bestanddeel:	aminozuren
Verpakking	: oplossing
Werkzaam tegen	: dehydratatie / verzwakking
Toediening	: I.P.
Dosering	: 10-20 ml/kg, gedurende 5 da- gen

Vermox/Telmin

Werkzaam bestanddeel:	Mebendazole
Verpakking	: tabletten van 100 mg
Werkzaam tegen	: nematoden, acanthocephala
Toediening	: oraal
Dosering	: 10 mg/kg, gedurende 3 dagen

Vitamine D₃

Werkzaam bestanddeel:	Vitamine D ₃
Verpakking	: oplossing, 600.000 IE/ml
Werkzaam tegen	: Avitaminose D ₃
Toediening 1	: oraal
Dosering	: 1000 IE/dier, éénmalig
Toediening 2	: I.M.
Dosering	: 1000 IE/dier, éénmalig

Yomesan

Werkzaam bestanddeel: Niclosamide
Verpakking : tabletten van 500 mg
Werkzaam tegen : cestoden
Toediening : oraal
Dosering : 100 mg/kg, gedurende 4 dagen